Perustuslakivaliokunta

Torstai 19.1.2023 klo 8.00—11.59

Läsnä
puheenjohtaja Johanna Ojala-Niemelä sd (1, 2, 3, 4, 5, 7, 8, 9, 10, 11, 12) (6 osittain)
varapuheenjohtaja Heikki Vestman kok (4, 7, 8, 9, 10, 11, 12) (3, 5, 6 osittain)
jäsen Bella Forsgrén vihr (5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12) (4 osittain)
jäsen Jukka Gustafsson sd (4, 5) (3, 6, 7 osittain)
jäsen Maria Guzenina sd (6, 7, 8, 9, 10, 11, 12) (5 osittain)
jäsen Hannu Hoskonen kesk (4, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12) (3, 5 osittain)
jäsen Olli Immonen ps
jäsen Hilkka Kemppi kesk (4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12) (3 osittain)
jäsen Jari Kinnunen kok (1, 2, 3, 4, 5, 7, 8, 9, 10, 11, 12) (6 osittain)
jäsen Mikko Kinnunen kesk (4, 5, 8, 9, 10, 11, 12) (3, 6, 7 osittain)
jäsen Anna Kontula vas (4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12) (3 osittain)
jäsen Mats Löfström r (7, 8, 9, 10, 11, 12) (3, 4, 5, 6 osittain)
jäsen Wille Rydman ps (4, 8, 9, 10, 11, 12) (3, 5, 6, 7 osittain)
jäsen Ville Valkonen kok (5, 7, 8, 9, 10, 11, 12) (4, 6 osittain)
jäsen Tuula Väätäinen sd (1, 2, 3, 4, 5, 7, 8, 9, 10, 11, 12) (6 osittain)
varajäsen Johannes Koskinen sd (3, 4, 5, 6 osittain)

Sihteerit
valiokuntaneuvos Johannes Heikkonen
valiokuntaneuvos Mikael Koillinen
valiokuntaneuvos Liisa Vanhala

1. Nimenhuuto

Toimitettiin nimenhuuto. Läsnä oli 4 jäsentä.

2. Päätösvaltaisuus

Todettiin, että kokous ei ollut päätösvaltainen.

3. Hallituksen esitys eduskunnalle julkisen hallinnon automaattista päätöksentekoa koskevaksi lainsäädännöksi

Hallituksen esitys HE 145/2022 vp

Valiokunnan lausuntoluonnos Hallituksen esitys eduskunnalle julkisen hallinnon automaattista päätöksentekoa koskevaksi lainsäädännöksi A 3

Merkittiin, että kokous tuli päätösvaltaiseksi.

Valmis
5.0

Sihteeri esitteli lausuntoluonnoksen.

Valiokunta kävi yleiskeskustelun.

Yksityiskohtaisessa käsittelyssä valiokunta hyväksyi lausuntoluonnoksen muutettuna.

Päätettiin poistaa kappaleen 2 toiseksi viimeinen virke.

Päätettiin lisätä kappaleen 6 kolmanteen virkkeeseen sana "tuolloin".

Päätettiin muuttaa kappaleen 27 toiseksi viimeinen virke kuulumaan seuraavasti: "Samoin perustelujen mukaan Kansaneläkelaitos antaa vuosittain automatisoituina päätöksinä esimerkiksi työttömyysturvaan kuuluvasta peruspäivärahan lakkautuksesta ja tarkistuksesta noin 200 000 päätöstä, yleisen asumistuen lakkautuksesta noin 70 000 päätöstä sekä opintoetuuksista noin 130 000 päätöstä."

Päätettiin yhdistää kappaleen 32 kaksi viimeistä virkettä seuraavasti: "Koska valiokunta ei ole edellä pitänyt 1. lakiehdotusta sääntelytavaltaan ongelmallisen epäselvänä, tällainen täsmentäminen ja selventäminen on edellytyksenä 2. lakiehdotuksen käsittelemiselle tavallisen lain säätämisjärjestyksessä."

Päätettiin lisätä kappaleen 33 ensimmäiseen virkkeeseen sana "kuitenkaan".

Valiokunta päätti yksimielisesti pitää käsittelyä asian ratkaisevana käsittelynä.

Asian käsittely valiokunnassa on päättynyt.

4. Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi rakennetun ympäristön tietojärjestelmästä ja maankäyttö- ja rakennuslain muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 140/2022 vp

Valiokunnan lausuntoluonnos Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi rakennetun ympäristön tietojärjestelmästä ja maankäyttö- ja rakennuslain muuttamisesta A 4

Sihteeri esitteli lausuntoluonnoksen.

Valiokunta kävi yleiskeskustelun.

Yksityiskohtaisessa käsittelyssä valiokunta hyväksyi lausuntoluonnoksen muutettuna.

Päätettiin lisätä kappaleen 7 toiseksi viimeiseen virkkeeseen sana "sittenkin".

Päätettiin korvata kappaleen 10 kolmannen virkkeen sana "kuitenkin" sanalla "silti".

Päätettiin muuttaa kappale 12 kuulumaan seuraavasti: "Ympäristövaliokunnan on arvioitava sääntelyn kokonaisuutta erityisesti tällaisen varmistamisen kannalta kiinnittäen huo-

miota myös muihin julkiseen tietopalveluun mahdollisesti sisältyviin riskeihin (ks. myös PuVL 9/2022 vp)."

Päätettiin muuttaa kappaleen 14 toinen virke kuulumaan seuraavasti: "Hallituksen esityksen (s. 77) mukaan lakiehdotuksessa käytetyllä julkaista-termillä tarkoitettaisiin tietojen toimittamista."

Valiokunta päätti yksimielisesti pitää käsittelyä asian ratkaisevana käsittelynä.

Asian käsittely valiokunnassa on päättynyt.

5. Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi tekijänoikeuslain ja sähköisen viestinnän palveluista annetun lain muuttamisesta annetun hallituksen esityksen (HE 43/2022 vp) täydentämisestä

Hallituksen esitys HE 313/2022 vp

Asiantuntijalausunto HE 313/2022 vp PeV 19.01.2023 hallitusneuvos Anna Vuopala, opetus- ja kulttuuriministeriö Asiantuntijalausunto A 5
Asiantuntijalausunnon liite HE 313/2022 vp PeV 19.01.2023 hallitusneuvos Anna Vuopala, opetus- ja kulttuuriministeriö Asiantuntijalausunto PowerPoint B 5
Asiantuntijalausunnon liite HE 313/2022 vp PeV 19.01.2023 hallitusneuvos Anna Vuopala, opetus- ja kulttuuriministeriö Asiantuntijalausunto liite1 C 5
Asiantuntijalausunnon liite HE 313/2022 vp PeV 19.01.2023 hallitusneuvos Anna Vuopala, opetus- ja kulttuuriministeriö Asiantuntijalausunto liite2 D 5
Asiantuntijalausunnon liite HE 313/2022 vp PeV 19.01.2023 hallitusneuvos Anna Vuopala, opetus- ja kulttuuriministeriö Asiantuntijalausunto liite3 E 5
Asiantuntijalausunnon liite HE 313/2022 vp PeV 19.01.2023 hallitusneuvos Anna Vuopala, opetus- ja kulttuuriministeriö Asiantuntijalausunto liite4 F 5
Asiantuntijalausunto HE 313/2022 vp PeV 19.01.2023 professori Janne Salminen Asiantuntijalausunto G 5
Asiantuntijalausunto HE 313/2022 vp PeV 19.01.2023 professori Tuomas Ojanen Asiantuntijalausunto H 5

Valiokunnassa olivat kuultavina:
- hallitusneuvos Anna Vuopala, opetus- ja kulttuuriministeriö, liite
- johtaja Jorma Waldén, opetus- ja kulttuuriministeriö
- professori Janne Salminen, liite
- professori Tuomas Ojanen, liite

6. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi eläinten hyvinvoinnista ja siihen liittyviksi laeiksi

Hallituksen esitys HE 186/2022 vp

Asiantuntijalausunto HE 186/2022 vp PeV 19.01.2023 erityisasiantuntija Susanna Ahlström, maa- ja metsätalousministeriö Asiantuntijalausunto A 6
Asiantuntijalausunto HE 186/2022 vp PeV 19.01.2023 professori Tuomas Ojanen Asiantuntijalausunto B 6
Asiantuntijalausunto HE 186/2022 vp PeV 19.01.2023 professori Mikael Hidén Asiantuntijalausunto C 6

Valiokunnassa olivat kuultavina:
- erityisasiantuntija Susanna Ahlström, maa- ja metsätalousministeriö, liite
- lainsäädäntöneuvos Hannu Miettinen, maa- ja metsätalousministeriö
- professori Tuomas Ojanen, liite

- professori Mikael Hidén, liite

Merkittiin, että puheenjohtaja Ojala-Niemelä poistui kokouksesta ja varapuheenjohtaja Vestman johti puhetta puheenjohtajan poissaolon ajan.

Valiokunta päätti jatkaa asiantuntijakuulemista.

Valiokunta päätti lisäasiantuntijoista. Kutsutaan kuultavaksi oikeusneuvos, professori Juha Lavapuro.

7. Hallituksen esitys eduskunnalle digitaalista henkilöllisyyttä koskevaksi lainsäädännöksi

Hallituksen esitys HE 133/2022 vp

Valiokunnan lausuntoluonnos Hallituksen esitys eduskunnalle digitaalista henkilöllisyyttä koskevaksi lainsäädännöksi A 7

Sihteeri esitteli lausuntoluonnoksen.

Valiokunta kävi yleiskeskustelun.

Yksityiskohtaisessa käsittelyssä valiokunta hyväksyi lausuntoluonnoksen muutettuna.

Päätettiin muuttaa kappale 7 kuulumaan seuraavasti: "Perustuslakivaliokunnan käsityksen mukaan sääntely voi johtaa siihen, että vaikeavammainen henkilö ei voi välttämättä käyttää digitaalista henkilötunnusta esimerkiksi sellaisessa tilanteessa, jossa hänelle on myönnetty vammaisuuden perusteella järjestettävistä palveluista ja tukitoimista annetun lain mukainen henkilökohtainen avustaja nimenomaan sitä tarkoitusta varten, että hän voi itsemääräämisoikeuttaan käyttäen suorittaa omia valintojaan."

Päätettiin lisätä kappaleen 13 kolmanteen virkkeeseen alaviite seuraavasti: "Lasten oikeuksien komitean yleiskommentti No 25 (2021) digitaaliseen ympäristöön liittyvistä lapsen oikeuksista, CRC/CGC/25."

Valiokunta päätti yksimielisesti pitää käsittelyä asian ratkaisevana käsittelynä.

Asian käsittely valiokunnassa on päättynyt.

8. Lakialoite laiksi Suomen perustuslain muuttamisesta

Lakialoite LA 71/2022 vp

Asia on saapunut valiokuntaan.

9. Lakialoite laiksi vaalilain 88 §:n muuttamisesta

Lakialoite LA 60/2022 vp

Asia on saapunut valiokuntaan.

10. Viikkosuunnitelma

Ilmoitettiin viikkosuunnitelma.

11. Muut asiat

Muita asioita ei ollut.

12. Seuraava kokous

Ilmoitettiin, että valiokunnan seuraava kokous on perjantaina 20.1.2023 klo 8.30.

Pöytäkirjan vakuudeksi

Valiokuntaneuvos Liisa Vanhala